

Έφηβοι και χειραφέτηση

Ορθοδοξία / Κοινωνικά θέματα

Κλαίρη Μαυρόματου – Χατζηκωντή, Δρ Φυσικών επιστημών

Η εποχή μας έχει, κατά γενική ομολογία, ένα χαρακτηριστικό όσον αφορά στα παιδιά. Αργούν πολύ να «μεγαλώσουν». Παραμένουν πολύ περισσότερο στην παιδική αρχικά και μετά στην εφηβική ηλικία. Να μην πούμε ότι ακόμα και μετά τις σπουδές τους αρνούνται να μεγαλώσουν.

Ή μάλλον, για να το θέσω καλύτερα, καθυστερούν οτιδήποτε θα τους φέρει μια ώρα αρχύτερα στην χειραφέτησή τους, την αυτονόμηση και την ανάληψη της προσωπικής τους ευθύνης, στην ενηλικίωσή τους δηλαδή.

Παράξενο!

Εκείνοι που κάνουν «επαναστάσεις επί επαναστάσεων», καυγάδες, διεκδικήσεις, χαμό μέσα στο σπίτι και προς τους γονείς τους για να αποκτήσουν νωρίς-νωρίς πάσης φύσεως δικαιώματα, όταν έρθει η ώρα να αναλάβουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα πολυπόθητα αυτά δικαιώματα, κάνουν πίσω. Θαρρείς και δεν επιθυμούν, φοβούνται, υπαναχωρούν. Τι συμβαίνει;

Τα νήπια ξεκινούν τη ζωή τους πιστεύοντας ότι είναι το κέντρο του κόσμου. Όλα γυρνούν γύρω του και είναι ένα έργο των γονιών να το μάθουν σιγά-σιγά ότι δεν είναι το κέντρο των πάντων. Να το μάθουν να μοιράζεται, να περιμένει, να υπομένει και γενικά να το μάθουν ότι υπάρχουν και άλλοι γύρω του με παρόμοια δικαιώματα. Μερικοί έφηβοι νομίζουν ακόμα ότι είναι νήπια!

Ο Μητροπολίτης Αργολίδας Νεκτάριος, στο βιβλίο του «Εφηβεία», γράφει: «Κάποιοι έφηβοι, παρ' ότι μεγάλωσαν, νομίζουν ότι είναι το κέντρο του κόσμου και θα πρέπει όλοι να τους υπηρετούν. Οι περισσότεροι έφηβοι μιλούν για "καταπίεση", "χειραφέτηση", "ελευθερία", αλλά δυστυχώς όταν μιλάνε για ελευθερία, μιλάνε, ως να ήταν νήπια, για μια ανελεύθερη ελευθερία. Θέλουν από τη μια πλευρά να κάνουν ό,τι θέλουν, όπως το θέλουν, και όποτε το θέλουν, όπως τα μωρά. Κι απ' την άλλη να ταΐζονται, να ντύνονται και να χρηματοδοτούνται από τους γονείς τους».

Έχει όμως και χειρότερα. Ενήλικες, που έχουν ήδη σπουδάσει και δεν εννοούν να μεγαλώσουν. Παραμένουν έφηβοι με όλα τα χαρακτηριστικά μιας άλλης ηλικίας, κι ας είναι μεγάλοι πια. Αλλά αν η οικογένεια δέχεται την ανωριμότητα αυτή, η κοινωνία έξω δεν θα την ανεχθεί. Σύντομα ο έφηβος-ενήλικας θα σπάσει τα χαριτωμένα του μουτράκια.

Δυστυχώς έχει γίνει μεγάλη κίνηση, και πολλά έχουν γραφτεί και ειπωθεί για τα

δικαιώματα των παιδιών. Φυσικά, δεν θα τα ανατρέψουμε εμείς. Τα παιδιά έχουν πολλά δικαιώματα, στην ορθή ανατροφή και μόρφωση, στην εξασφάλιση της υγείας τους, των συνθηκών διαβίωσης, και άλλα που γνωρίζετε και που δεν θα εξαντλήσουμε εδώ. Αν είχαν ειπωθεί το ίδιο πολλά και για τις υποχρεώσεις των παιδιών, δεν θα γράφαμε ίσως σήμερα αυτό το άρθρο.

Εδώ μπαίνει ορμητικά ο ρόλος των γονιών και της οικογένειας, που όπως έχουμε ξαναγράψει, οφείλουν με μια καλοζυγισμένη παιδαγωγική αυστηρότητα, όπως διατυπώνει ο Α. Μπιτσάκης, να προετοιμάσουν το παιδί τους από πολύ νωρίς για να βγει στον στίβο της ζωής με αξιώσεις. Το χρωστούν στο παιδί και αξίζει όλον τον κόπο που θα κάνουν προς αυτήν την κατεύθυνση, αν θέλουν να συμμετέχουν στο χτίσιμο μιας υγιούς κοινωνίας.

Τα παιδιά από νωρίς πρέπει να μάθουν α) ότι δεν είναι ίσα με τους γονείς, οι γονείς δεν είναι φίλοι, αλλά γονείς. «Αν ο γονιός είναι φίλος, τότε το παιδί είναι ορφανό», λέει ο Μητροπολίτης Νεκτάριος. β) Πρέπει να μάθουν επίσης ότι δεν μπορούν να τα έχουν όλα. Οι γονείς σήμερα δεν στερούν τίποτα από τα παιδιά τους. Η εποχή της αφθονίας κάνει ζημιά, και ήδη το βλέπουμε, το ζούμε. Η θέσπιση και η τήρηση ορίων από την πρώιμη ακόμα ηλικία, δώρο μέγα των γονιών. Είναι μεγάλος ο αγώνας για τους γονείς. Απαιτεί δόσιμο, χρόνο, κόπο, φροντίδα, αγάπη, ενημέρωση, και άλλα πολλά! Αξίζει όμως αν θέλουν πραγματικά να βοηθήσουν και να στηρίξουν το παιδί στην ενηλικίωση και χειραφέτησή του και μαζί να περάσουν τη δύσκολη «πίστα» με τον λιγότερο πόνο.

Πρώτη δημοσίευση: εφημερίδα Μυτιλήνης Εμπρός

<https://bit.ly/3r3rcjs>